

# Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPI LAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 1.80 Pengő, vidékre 2.— Pengő

## Knox bejelentette a németek elleni fellépést

**Tengelybaráttá teszi a franciákat az a tudat, hogy a francia probléma az ujeurópai kérdés kulcsa**

### Magyar vitézségről irnak a newyorki lapok

A hirtelen befejeződött moszkvai értekezlet foglalkoztatja a világ közvéleményét. Emellett azonban még az ellentábor is már arról beszél, hogy a Donec medence nem kerül el sorsát s az német kézre kerül. Ma ismét több tünet szól arról, hogy mindezzel az angolszász világ mit sem törődik s új arcvonalak kiépítésén buzgólkodik. London ma hivatalosan bejelentette azt a hétfői számunkban már előre jelzett szándékát, hogy India védelmére közeli keleti arcvonalat létesít. Ugyanekkor Amerika olyan híreket továbbított, amelyek megújítják európaellenes szándékáról hosszú idő óta hangoztatott fenyegetéseit. Ezen a téren Washington most nagy lépést tett, mert Knox hadügyi államtitkár kertelés nélkül bejelentette, hogy megkezdik az Atlanti Óceán északi részében a német hajóhad kiszorítását. Az indiai arcvonal felállításának hivatalos bejelentésével ma inkább mint valaha bizonyossá válik az angolszász világnak az a szándéka, hogy a tengelyt mindig újabb és újabb arcvonalakon foglalkoztassa. Egyébként mai hireink ezek:

### A német buvárhajók sikerei idegesítik Amerikát

Berlini megállapítás szerinti a német buvárhajók sikerei egyre jobban nyugtalanítják Amerikát. A helyzet ugyanis az, hogy az elmúlt szeptemberben 683.400 tonna hajóteret süllyesztettek el a németek az Atlanti-Oceánon. Az elsüllyesztett hajók kétharmadát a német buvárhajók küldték

tengerténékre. Land amerikai tenger-nagy megállapítása szerint is eddig több, mint 13 millió ürtartalom pusztult el. Megállapítják azt is, hogy az elsüllyesztett hajóter nagysága hónapról-hónapra emelkedik. A német buvárhajók sikeres tevékenységével Amerikának számolnia kell.

### Amerikai csapatok szállták meg az Antillákat

Az Amerika és Európa között fekvő Antilla szigeteket amerikai csapatok szállták meg. Ebben annak előjelét látják, hogy Amerika Európa ellen készül fellépni s e szándékának megvalósítását a nyugatafrikai Dakar megszállásával kezdené. Különben tegnapi budapesti közlés szerint az angliaföldről Island szigetére is érkeztek új amerikai csapatok. Ezek között minden fegyvernem képvisel

selve van; hirszerző és gyors csapatok is. A dakarellenes szándék kivédésére különben Portugália készül s a két kontinensközti szigeteire újabb erősítéseket küld. Amerika föltétlenül készülődik, mert újságjaik újra azt írják, hogy Dakarban és Casablancában németek tartózkodnak. Berlin arra emlékeztet, hogy ilyen mesék előzték meg a perzsiaelleni akciót is.

### Oroszország elismeri a vallás jogát

New-York jelenti, hogy a moszkvai értekezlet az angolszász világ és oroszországi közötti gazdasági és katonai szövetség megkötésével végződött. Ennek eredménye az is, hogy Oroszország el fogja ismerni a vallás jogát s a jövőben gondoskodni fognak a vallásos nevelésről is. Berlin Rooseveltnek azzal a kijelentésével polemizál, hogy Oroszországban sohasem volt vallásüldözés. Az amerikai kommunikék szerint Moszkva elismeri, hogy noha az állam maga ateista volt, a lakosság megmaradt hite mellett. A vallás jogának visszaállításához — mondja New-

York — Moszkva már meg is tette az első lépést és gondoskodott katolikus papról, akit az oroszországi lennyel csapatok lelkipásztorkodásával bíztak meg. — Az Oroszországnak tett szállítási ígérettel kapcsolatban Róma azt mondja, hogy a moszkvai konferencia úgy végződött, amint azt előre látták: beszédekkel, szállítási ígéreteket tettek, de azt végrehajtani nem tudják. Különben is budapesti értesülés szerint Oroszországnak sajátmagának kell gondoskodnia a hadianyag elszállításáról.

### A belgák új erkölcsöket követelnek a világtól

Jellemző, hogy London nagyhangon közvetíti a belga közvéleménynek azt a megállapítását, hogy „erkölcsi-

kérdések is voltak okai a most dúló háború kitörésének”. A belga vélemény megállapítja, hogy a régi rendszer

máris megbukott s hogy a most folyó küzdelmekből csakis az egyenjogú népek együttműködése alakulhat ki; lehetetlen már visszafordulni a régi tévedésekhez. — Ezt a tengelycélokat mindenben fedő belga véleményt most London közvetíti, a világ azonban — jegyzik meg az újságok — tudja, hogy London még a tengelyeszméket is kisajátítaná csak hogy megtarthassa népeket elnyomó világuralmát.

### Megszállt területen jár a francia belügyminiszter

Vichyből jelentik, hogy Pucheu francia belügyminiszter megszállt területi városokat látogat. A félhivatalos francia híradás megjegyzi, hogy e látogatásnak nagy jelentősége van. Egyébként az indoknai újságok azt az érdekes megállapítást teszik, hogy az a tudat, hogy a francia probléma az ujeurópai kérdés kulcsa, tengelybaráttá formálja át a franciákat. E tudat szerint Franciaország nélkül nem alakulhat ki az új-Európa. — Itt említjük meg, hogy miközben az angolszász világ lapjai diadalmasan számolnak be a különböző megszállt országok kommunista megmozdulásairól, de Gaulle, a francia ellenkormány feje tegnap rádióbeszédében azt a kijelentést tette, hogy e szabotázsok hatása rövidesen jelentkezni fog. — Inkább ezeknek az uszításoknak a következményei — mondják Berlinben, — mert sem a németek, sem pedig egyetlen európai ország józan közvéleménye sem tűri a kommunista megmozdulásokat.

### A magyar csapatok visszaverték az oroszokat

Francia megállapítás szerint az oroszországi küzdelmeket az arcvonal minden szakaszán a hevedesség jellemzi. Különböző helyeken az oroszok ellen-támadásokkal kísérleteznek. Az amerikai újságok csütörtök déli számai kiemelik azokat a jelentéseket, amelyekben tudósítók közlik, hogy a magyar csapatok — mint eddig mindig — a legutóbbi harcokban is eredményesen visszaverték az orosz kísérleteket. E jelentés kapcsán egyes amerikai lapok a magyar katona természetes vitézségéről irnak. A hivatalos jelentésekhez fűzött német magyarázatok szerint a Donec medencében a tengelycsapatok ismét jelentős eredményeket értek el. A legutóbbi napok itteni harcaiban különösen az olaszok tüntették ki magukat.



# A Hungária-Mozgóban ma pénteken este fél 9 órakor, hogy mindenki megnézhesse, szenzációs vigjáték **LOVAGIAS ÜGY** Főszereplők Kabos Gy. Mály G. Gózon Gy. Gombaszögi Ella, Perczel Zita A dalbetéteket Weigand Tibor éneklé Előzőleg a legújabb világhíradó - **Ketten egy jeggyel!** Csókkal fizetek

## Mit mondana nekünk ma gróf Széchenyi István?

Irtá: DOBAY JÁNOS.

Napjainkban az egész ország áldozott a legnagyobb magyar, gr. Széchenyi István emlékének.

Számos cikkben és előadásban frissítették fel a róla tudottakat és tanultakat úgy a magunk, mint fiaink okulására. Méltatták érdemeit, munkásságát, idézték még ma is élő és helytálló mondásait, gondolatait, mert nem volt korának olyan megnyilatkozása vagy jelensége, mely elméjét ne foglalkoztatta volna.

Alkotásai mutatják, hogy nem az absztrakt elméletek embere volt, hanem lázasan igyekezett minden elgondolását gyakorlatilag megvalósítani és ennek a célnak elérésére nem kímélt sem fáradságot, sem időt, sem anyagi terheket. Ha elgondoljuk, hogy hatalmas alkotásainak propagálására nem állott rendelkezésre hatalmas sajtó, rádió, stb., akkor elképzelhetjük, milyen óriási energiát kellett kifejtenie a közöny, a maradiság, az érdeklődés vagy érdeklentétek leküzdésére, míg reformgondolatait a gyakorlatban megvalósíthatta. Szüntelen kereste nemzetének felemelését szolgáló eszközöket és nyugtalan szelteme korának minden problémájára keresett választ és megoldást, lett legyen a probléma politikai, társadalmi, nemzetgazdasági, stb. Elméje olyan messzire előrelátó távlatokat tudott rögzíteni, hogy érdemes volna megtudni, hogyan látna napjaink problémáit, mit tartana ma elsőrendű kérdésnek és miről akarna bennünket ma meggyőzni. Nem akarom tehát ezekben a sorokban Széchenyit méltatni, azt elvégezték mások sokkal avatottabban. Nem is akarom meginterjúvolni, mint egy szemfüles riporter, hanem mint a mai kor problém-

### Zongoratanítást vállalok

Jelentkezni lehet KOVÁCS  
cukorkaüzletében.

mainak útvesztőjében hánykolódó szerény honpolgár megakarnám kérni, hogy mit tart a legközelebbi, ma azon legéletbevágóbb követelményének, feladatának, melynek kielégítése és megvalósítása feltétlenül szükséges arra, hogy nemzetünk megmutathassa, hogy megérdemelten foglalhatja majd el azt a helyet az új Európai élettérben, mely neki jutni fog. Átadom tehát neki a szót abban a reményben, hogy meggyőző szavait szívesen fogadjuk és megszívleljük.

„Kétségtelen úgy mond – hogy nemzetünk új helyzet előtt áll. Annyira új helyzet előtt, mint volt akkor, amikor a jobbágyságot megszüntette és az általános közteher viselést kimondotta. A körülöttünk tomboló világháború aktiv részvételünket követelte, hogy elhárítsuk a megsemmisítésünket célzó, eszközökben bár modern, de lényegében még kíméletlenebb és veszedelmesebb új tatárjárást. Ugyaz aktiv részvételből következően szükségessé vált nemzeti hadseregnek korszerű felszerelése, mint a visszatért országrészeknek ujjaépítése kis népünkre nagy és súlyos feladatokat hárítanak, amelyeket meg kell oldanunk és miután minden feladat megoldása munkát, szolgálatot, áldozatot követel, világos, hogy nagy és súlyos feladatok nagy áldozatokat követelnek. Itt most nem akarok a harcba küldött fiaink áldozatáról beszélni, mert ők az áldozatok maximumát, életüket áldozták. Ez különben sem probléma, hanem tény. De meg kell mutatnom, hogy mi a dolga az itthon nyugalomban lévő nemzetnek: mi a ma parancsa.

Az első parancs, amely megfogalmazásában az első pillanatra talán fizikai lehetetlenségnek is tűnhetik az,

**hogy nem szabad többet fogyasztanunk, mint amennyit termelünk.**

Ez azért parancs és nem fizikai lehetetlenség mert nem mindig volt így. Pl. amikor terméskéleslegünk volt és azt külföldön értékesít-

tettük olykép, hogy más termékeket (kávé, fűszer, gyarmatárú), ruházati cikkeket, kényelmünket szolgáló iparcikkeket hoztunk be értük cserébe. Senki se mondhatja, hogy fizikai lehetetlenség, hogy valaki többet költsön, mint amennyit keres, mert az élet példái rácafolnak. Lehet hitelből is élni. És amint ezt magános megtehetette, úgy megtették azt az államok is, amikor kölcsönt vettek a külföldön, vagy a behozott árukkal adósok maradtak és maradhattak.

Ma azonban nincs sem terméskeleslegünk, sem külföldi hitelünk, tehát nem is fogyaszthatunk többet, mint amennyit termelünk. Nem kell ugyanis éppen ugyanazt elfogyasztanunk, amit termelünk, akkor azt becserélhetjük pl. benzínre, szénre, stb. tehát olyasmire, amiből kevesebbet termelünk, mint amennyi okvetlen szükséges. Ha minden terményünket magunk fogyasztanánk el, akkor elesnénk sok oly cikk beszerezhetésétől, melyre ép olyan életbevágó szükségünk van.

Vessük magunkat tehát szükségképpen alá annak a parancsnak, hogy nem szabad több értékű árucikket elfogyasztanunk, mint amennyit termelünk. Ez nem azt jelenti, hogy addig nyújtózkodjunk ameddig a takaró ér, hanem ellenkezőleg, húzzuk össze magunkat a takaró alatt és ha valaki ehhez nem érezne magában elegendő lelki és fizikai erőt, az jótesszi, ha eleve levág a takaróból egy darabot, mert sokkal jobb, ha önmaga kényszeríti magát összehúzódnai, mintha mások (akár erő, akár ok) kényszerítik arra.

Az első parancs tehát magyarán: **nadrágszíj egy lyukkal összebb.**

A második parancs, ez is csak látszólag az, mert tulajdonképpen okulásul szolgáló megállapítás és pedig az,

**hogy nem lehet áruszükségleteinket pénzzel fedeznünk.**

Még ma is vannak, akik azt hiszik, hogy pénzért mindent lehet vásárolni. Erre a tévedésre, ha eddig nem jöttek rá, hamarosan rá fognak jönni.

A Nemzeti Bank hiába nyomna akár-mennyi bankót nekünk, értsük meg, **nem pénzre, hanem kenyérre, húsrá és zsírra, fára, szénre és petróleumra, vászonra és szövetre, bőrre és csizmára van szükségünk.**

Az már csak világos, hogy pénzért se lehet többet fogyasztanunk, mint amennyit termelünk. A pénz csak egyszerű értékmérő csere-eszköz a forgalom egyszerűsítésére és megkönnyítésére, de nem képes a termelést sem pótolni, sem helyettesíteni.

A pénz olyan mint az országút. Ezen

sem terem semmi, nem lehet felszántani, nem lehet bevetni, nem is lehet aratni róla. Az országúton nem lehet termelni, de országút nélkül sem lehet termelni. Így a pénz sem pótolhatja a termelést, de pénz nélkül sem lehet a termelést folytatni.

Van tojásom és csirkém, kellene csizma, keresnem kell azt a csizmadiát, akinek éppen olyan csizmája van készen, amilyen nekem kell és akinek éppen tojásra és csirkére van szüksége. Tehát keresnem kell őt, neki megengem. Tegyük fel az egyszerű esetet, hogy könnyen találkoztunk. De ki fogja mostmár megállapítani, hogy mi az értéke a tojásnak és csirkének csizmában kifejtve. De ha – mondjuk – ezt is megtudtuk mi lenne az értékek különbségével? Ha a tojás és csirke többet ér mint a csizma, vagy ha csizma ér többet mint a tojás és a csirke? Ilyenkor a különbözetet nem lehetne kiegyenlíteni és az egyiknek elmenne a kedve a csizmakészítéstől, a másiknak meg a tyúktartástól. Ezért kell a pénz. Ezért nem lehetünk el pénz nélkül. De ennél többet ne várjunk a pénztől.

**Azt ne várjuk, hogy a pénz fog készíteni csizmát, vagy csirkét nevelni, vagy tojást tojni.**

Aki tehát azt állítja, hogy semmi nehézség nem lenne csak több pénzt kellene forgalomba hozni, az vagy nem tudja mi a pénz, vagy félre akarja emberitársait vezetni.

Azok, akik mindent jobban akarnak tudni, ezekre így felelnek: „Hát jól van, jól van, de nagyjából eddig is csak azt fogyaszthattuk, amit termeltünk. Mégis mindenünk megvolt, pénzért mindenki mindent megszerezhetett. Hogyan van az, hogy most egyszerre mindenben hiány van, mindent adagolnak, mindennek az árát szabályozzák, mindent igénybe vesznek, szóval csupa nehézség, csupa korlátozás, kényszer, lemondás. Az ok az, hogy **hadigazdálkodást kell folytatnunk és ennek meg van a maga különös törvénye.**

Láttuk, hogy a fogyasztás nem lehet nagyobb mint a termelés. Csak hogy rendes időkben a fogyasztás javarészből csak magánfogyasztás volt. Minden amit termeltünk, rendelkezésünkre állott. Most azonban más a helyzet. Ha nemzeti létünket nem akarjuk elveszíteni, ha a Duna-medencében elfoglalt helyünket meg akarjuk tartani, ha a magyar névnek tiszteletet és tekintélyt akarunk biztosítani, akkor hadseregünk ütőképességét a maximumra kell fokozni: Ez pedig most sok száz millió költséget igényel.

Vége következik.

## A Főméltóságu Asszony felhívása és a „Pirospöttyös Kisasszonyok ...

Az Egyetemi Önkéntes Munkaszolgálat főparancsnoka körlevelet bocsátatott ki, az idén önkéntes munkaszolgálatot teljesített hajadonokhoz, amelyben a Főméltóságu Asszony érmelegítő horgolási mozgalmába való bekapcsolódásra szólítja fel a „pirospöttyös kisasszonyokat.

A körlevél ismerteti a Főméltóságu Asszony rádiószózatát, majd eszavakkal emlékezteti a hajadon munkaszolgálatosokat a munkaszolgálat igazi értelmére:

„Az önkéntes magyar munkaszolgálat akkor éri el valóban a kitűzött célját, ha a munkaszolgálatosok a táborozások idején szerzett élményeik alapján, az ott kapott benyomásoknak megfelelően odahaza is országépítő munkásságot folytatnak a magyar népért, szeretett Hazánkért...”

A főparancsnok a körlevél kézhezvételének napjától számított három héten belül kérte a készített érmelegítőket a főparancsnokság címére való beküldését. A csoma-

gocskákat Budapesten tartózkodó „pirospöttyös kisasszonyok” együttesen juttatják majd el a Vöröskereszt címére, mint az E. Ö. M. hajadonainak ajándékát a keleti hadszíntéren hőiesen küzdő magyar honvédeknek.

A körlevél közel 1200 hajadonnak küldetett ki. Az az „áldásos munka”, hazaszeretet, amellyel a „pirospöttyös kisasszonyok” táborozásuk idején munkálkodtak, azt a reményt ébreszti: előreláthatólag teljesíti magyar honleányi kötelességét ez esetben is.

### Szabványos iskolai FÜZETEK

tanszerek, aktatáska, iskola- és ovoda táskák, kazetták OLCSÓ beszerzési helye

### Székely könyvkereskedés

Leány és fiú gimnáziumi, valamint elemi iskolai tankönyvek használt és új állapotban kaphatók. Bármilyen könyvek megrendelhetők. Olcsó, pontos kiszolgálás



Október 5-én, vasárnap este pontosan 8 órai kezdettel, a Vigadó nagytermében

# Bevonuló-bál

Rendezők: Mados Mihály, Kuch Béla, Szucsán István, Oláh Mihály, Kálmándi Mihály, Szerző Gyula, Bereczky Dániel - Elsőrangú dzsessz-zene Lapis Ernő füttyművész közreműködésével.

Belépő-jegy 1 pengő, gardemamáknak 70 fillér.

## A MAI NAP

### A HŐMÉRSÉKLET

reggel 7 órakor 12, délben 22 fok volt

Holnap: szombat

október

4

Kat. Ass. Sz. Ferenc  
Prof. Ferenc

— A kormányzó pár megtekintette az «Uj német építézet» kiállítás pavilonjait. Távozásukkor bejegyezték magukat a vendégeknyvbe.

— Halálra ítélték Laval merénylőjét. Colit a statáriális bíróság ítélete ellen Petain tábornaghoz kegyelmi kérvényt adott be.

— 1 millió 700 ezer pengő kölcsönt folyósítottak eddig az erdélyrészi kisiparosok és kereskedők egyéni kezdeményezésének előmozdítására.

— Tegnap délután avatták fel Marosvásárhelyen azokat az új repülőgépeket, melyeket a «Repülőgép Erdélynek» akció eddigi gyűjtéséből vett az új erdélyi repülőegyesület.

— Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár, városunk díszpolgára, a Dónau-europa, Magyarország német nyelvű dunavölgyi folyóiratának most megjelent második számában vezető helyen terjedelmes tanulmányt írt a magyar szociálpolitikáról.

— Az Erdélyi Párt Nagybanán vezetőségi értekezletet tartott, amelyen foglalkoztak az összes olyan kérdésekkel, amelyek Erdély életét közelről érintik. Így szóba került a köpviseelői összeférhetetlenségi kérdés és a protekció-rendszer is.

— Szalontáról ketten pályáztak tanítónői átképzésre. Mint ismeretes a közelmúltban a vallás és közoktatásügyi miniszter pályázatot hirdetett négy polgárit és gimnáziumot végzett leányok részére, akiket a visszatért Erdélyi országrészekben helyeznek majd el, mint tanítónőket s három egymásután következő nyáron tanfolyamon nyelik aztán el véglegesen a tanítói oklevelüket. Erre a pályázatra Nagyszalontáról ketten adták be kérvényüket, mégpedig Risch Olga és Kovalcsik Eta. A miniszteriális döntés után, ha az kedvező lesz, mint ahogy remélhető, a két szalontai lány rövid átképzés után azonnal megkezdik már működését, mint tanítónő valamelyik erdélyrészi községben.

— Az aradi Tizenhárom Vértanu emlékezete. A Róm. Kath. Ifjúság okt. 5-én vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kaszinó nagytermében az aradi Tizenhárom Vértanu emlékére hazafias ünnepélyt tart, melyre minden érdeklődőt szeretettel hív és vár Rendezőség. Belépő díj nincs.

— A honvédelmi miniszter helyettese: vitéz Littay vezérezredes. Budapestről jelentik: Magyarország kormányzója kinevezte a honvédelmi miniszter helyettesét: vitéz Littay András vezérezredes, a honvédelmi minisztérium légügyi főcsoportjának főnöke személyében.

Nyomatott a kiadótulajdonos,  
Gaál Sándor könyvnyomdájában,  
Nagyszalontán Toldi-tér 15. sz. alatt.  
Telefon : 60.

## Szalonta Ifjúsága az Országzászló előtt áldoz az aradi vértanuk emlékének

Nemzeti történetünk sorsfordulót jelentő napjai között jelentős szerep jutott a gyászos emlékü október 6-nak. 92 esztendeje évről-évre megáll a kenyér botja e napon néhány órára legalább minden magyar kezében, hogy emlékezzék e nap hőseire, hogy halhatatlan lelkükből, mint kimeríthetetlen forrásból, hitet merítsen a jövő küzdelmeire. A felszabadult Nagyszalonta ifjúsága méltóképpen akar megemlékezni e napon nemzetünk hőseiről. Az összes iskolák együttesen rendezik meg ünnepélyüket délelőtt 11 órakor az országzászló előtt. Szalonta minden magyarját szeretettel várják és hívják ünnepségükre. Az ünnepély műsora :

1. Hiszek egy... (énekli a közönség).
2. Tárnai István : Hódolat. Szavalja Balogh Emilia polg. isk. II. o. tanuló.
3. Alkalmi beszédet mond dr. Ravasz Dezső gimn. tanár.

4. Nyugosznak ők... Énekli a városi dalárda, a megnem zenésített további versszakokat szavalja Kiss Sándor áll. népiskolai VII. oszt. tanuló.

5. Énekel az áll. el. iskola felső tagozata.

6. Reményik : Ahogy lehet... Szavalja Hegedüs László gimn. VII. oszt. tanuló.

7. Himnusz. (énekli a közönség).

Ezzel kapcsolatban a rendezőbizottság felkéri Nagyszalonta város. testületeit, hogy ha részt óhajtanak venni október 6-án az országzászlónál tartandó emlékünnepeken, szíveskedjenek jelentkezni a városházán Zs. Szabó László adótisztánál. Be kell jelenteni azt is, hogy hány személy jön az illető testületből. Akik nem jelentik be részvételüket, a rendezőség nem gondoskodik elhelyezésükről. Legkésőbbi bejelentési határidő szombat déli 1 óra.

## A polgármester is felhívja a figyelmet a szombat-vasárnapi 4-es ezrednapra

Jelentette már a „Nagyszalontai Az Ujság”, hogy a volt nagyváradi 4-es gyalogezred szombaton és vasárnap ezrednapot tart. A részvételre kibocsátott meghívót már közöltük. Ma arról adunk hírt, hogy Hadady Imre dr. polgármester bocsátott ki felhívást, hogy minden volt szalontai 4-es honvéd vegyen részt az ezrednapon. A felhívás egyebek közt azt mondja, kívánatos lenne, hogy az ezrednapokon, de különösen az október 5-én — vasárnap — délelőtt 11 órakor történendő márványemléktábla leleplezésén a volt laktanyában minden volt 4-es honvéd

megjelenjen. Gyülekezés a Rulovszky-ut elején lesz.

Itt említjük meg, hogy az ezrednapok alkalmából szentkereszthegyi Kratochvil Károly az ezred volt parancsnoka a vidéki városok és falvak küldöttségeit fogadni fogja. Így a szalontaiaknak is módjuk nyílik majd volt parancsnokuk elé járulni. Főlétes mondanunk, hogy az ezrednapok soha vissza nem térő alkalom lesz arra, hogy a volt bajtársak felejthetetlen napokat tölthessenek együtt.

## Nagyszalonta rövidesen feloldódik a száj- és körömfájás miatt elrendelt zárlat alól

Jelentettük annakidején, hogy a barmódi legelőn fellépett száj- és körömfájás miatt Nagyszalonta zárlat alá került. Most azt közölhetjük, hogy városunk területét a beállott javulás folytán rövidesen feloldják a zárlat alól. Egy, de legkésőbb két héten belül ez meg fog történni.

Ez idő szerint már csak két beteg állat van a barmódi ugynevezett szűzgulyában. A betegségnek különben két áldozata volt. Két gyenge borjú hullott el. Ezek nem bírták el a táplálkozás hiányát, amit a száj- és körömfájásban szenvedő hasított körmüeknek át kell szenvedniük.

A járvány kitörése után 40 állatt esett át a betegségen. Egy hét alatt azonban a legszebb eredményt érték el. A megfelelő kezelés a beteg állatokat megmentette az el-

pusztulástól. Az pedig, hogy a járvány nem terjedt át a többi gulyákra, annak köszönhető, hogy az állatorvosi hivatal a betegség fellépése után azonnal elrendelte a zárlatot és a beteg gulyát azonnal elkülönítette. A jelenleg még beteg két állat felgyógyulása után elrendelendő fertőtlenítés után a zárlat alól való teljes feloldás megtörténik.

### Eladó!

1 nagy Meidinger kályha, 1 kis szenes kályha, 1 vata-tépőgép, 1 nagy taposókád, 3 boros hordó, 1 12 személyes fényezett káhuható ebédlőasztal. 1 etazser.

Széchenyi-utca 26. sz.

## Mészáros János cipőüzemét és üzletét Toldi-tér 3. sz. alá

volt Paller-féle bőrüzletbe helyezte át. Állandó nagy választék mindenféle cipőkben. — A n. é. közönség további szíves pártfogását kéri.

— FAJDALMAS SZÉKELESBEN szenvedők, akiknek a végbél megbetegedései — mint aranyeres csomók, beropedések viszketege stb. — teszik az életet nehézze, a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz rendszeres használata által csakhamar enyhülést találhatnak. Kérdezze meg orvosát.

Épület-üvegezést, képkerekezt a legújabb pesti ráma-mintából, ablak-gitteléseket és e szakmabavágó javításokat szakszerűen, legelőbb nap árban vállalok, ablaküveg kivágva és l. o. ablak-kitt kapható. Tisztelettel: Csuth Sándor üveges- és képkerekező mester, Győri Jakab-u. 6. (volt Korona-utca)



## Egy elvált- és egy vénkisasszony követte el a textilüzletek sorozatos tolvajlását

Mint már lapunk hasábján jelentettük az elmúlt hét piacán két tolvaj nő garázdálkodott a szalontai textil üzletekben és a piacon.

A Szántó áruház és Bihari Józsefné üzletében fordultak meg a sötötszándéku idegenek és több vég vásznat és zefirt loptak el. A feljelentések nyomán a rendőrség figyelte a piac nyüzsgő forgalmát s ennek meg is lett az eredménye. Sikerült a tömegből kiemelni a két Nagyváradról Szalontára átrándult tolvaj nőt. A detektívek azonnal le tartóztatták a két hölgyet és lefolytatták velük a nyomozást.

Ennek során kiderült, hogy az egyik Varga Margit 1896 ban Bihartordán született református vénkisasszony, a másik pedig Matyi Józsefné fugyivásárhelyi katolikus

elválasszony. Tettüket mindketten azonnal beismerék sőt az is elmondták, hogy gyors lefűlelés több kereskedőt mentett meg a „megvágástól”.

A bűnjelként lefoglalt árukat a rendőrség hivatalosan visszaszámaztatta jogos tulajdonosainak, a két tolvaj nőt pedig bűnlajstromuk összeállítása után, minthogy szökésüktől tartani lehetett tegnap beszállították a nagyváradi ügyészség fogházába.

**Szombat este  
7 órai kezdettel**

**hurka és kolbász vacsora**

**Bonczosnál,  
Mussolini-ut 52.**

## Átszervezték a város ügyosztályainak vezetését

A város ügyosztályainak vezetésében változás történt. Mindenekelőtt azt jelentjük, hogy Ujszalonta jegyzőjét, Kocsis Józsefet a város adóhivatalához számvevőnek nevezték ki. A belügyminiszter által adott felhatalmazás alapján a polgármester Vigh Istvánt is kinevezte városi végrehajtóvá és az adóhivatalhoz osztotta be. Ugyancsak az adóhivattal kapcsolatos még egy másik intézkedés is. Eszerint az ideiglenesen alkalmazott 8

nyugdíjas közül hatnak fölmondtak, mégpedig azzal az indoklással, hogy a díjazásukra a költségvetésben nincs fedezet. Ezek már 15-én be is szűntetik városi munkájukat. A városi adóhivatalhoz egyébként miniszteri kiküldött is érkezett. Az adóhivatal ügymenetének megismertetésére Kövess Tibor dr.-t, kispesti adóhivatali főtisztet küldték ki a megbízással. Kövess dr már járt Szalontán. Ezutal két hetet tölt itt.

Változás állt be a közellátási hivatal vezetésében is. Ennek élére Bordás László jegyző került. Az ő helyébe, a városi rendőrbíró szerepének ellátására Mikó József dr.-t rendelték ki.

**Szerencsése lesz,  
ha sorsjegyet**

**T. Balognál vesz!**

A M. Kir. Áll. Osztálysorsjáték új húzása sorsjegyek már kaphatók T. Balogh könyvesboltban.

## Ötvenkét szalontai kérte eddig a fedezetnélküli kisipari kölcsönt

Budapesti jelentés szerint eddig 1 millió 700 ezer pengőt folyósítottak erdélyi kisiparosoknak. A fedezetnélküli kisiparos kölcsön ügyében ma ezt közlik velünk:

— eddig 52 szalontai kisiparos jelentette be igényét az Ipartestületnél a kisiparos kölcsönre. Ezek a 250 pengőig terjedő fedezet nélküli kölcsönt igényelték.

Azt közlik még velünk, hogy ezután még az eddiginél is könnyebben és gyorsabban intézik el ezeknek a kölcsönkéreseknek az ügyét. A helyzet ugyanis az, hogy az orosz háburu kitörése után a folyósítás kissé megnehezült, de most enyhülés várható ezen a téren.

## Évi 800 pengőért kapta meg a bérletet a szalontai vadásztársaság

A szalontakörnyéki vadászterületet most adták bérbe nyilvános árverésen. A bérletet a szalontai vadásztársaság kapta meg, mégpedig évi 800 pengő bérletösszegért. A szerződést 10 évre kötötték meg. A vadászterület 24 ezer katasztrális hold.

A bérlettel kapcsolatban azt mondják, hogy a vadállomány ezidőszereint nem valami bőséges, mert az utolsó két év kemény téli időjárása nagy pusztítást okozott, főleg a nyulakban.

## Okány első komoly vendégszereplése Nagyszalontán

A hazatérés után első esetben szerepel vasárnap városunkban a közeli Okány labdarugó csapata. A Bocskai látja vendégül barátságos mérkőzés keretében. Az OSE pillanatnyi játékerejéről mit sem lehet tudni, hiszen mindeztideig komolyabb ellenféllel még nem igen került össze. A mérkőzés mindenestre érdekesnek ígérkezik és ki tudja milyen meglepetésekkel fog szolgálni? Kezdet pontban 4 órakor a városi sporttelepen.

Előtte a két helyi együttes ifi csapata játszik szépnek ígérkező barátságos mérkőzést. Ennek visszaütő jellege van az elmúlt idők együttjátszott mérkőzései nyomán. A

fiatalok délután 2 órakor kezdik a játékot. Itt jegyezzük meg, hogy a Bocskai a CASS csapatát kérte vendégjátékra, azonban a sarkadi csapat igazgatósága, tekintve, hogy a gyártási idény megkezdődött a játék alól szabadságolta összes játékosát s így a mérkőzés elé leküzdhetetlen akadályok gördültek.

## Nem megy Békéscsabára az NSC

Mint ismeretes Pünkösdi ünnepén a békéscsabai MÁV vendégszerepelt Nagyszalontán az NSC ellen. Most alkalmasnak látszott az idő, hogy a csabaiak visszaütőt vegyenek itteni vereségükért. Az utolsó pillanatban a csabai MÁV táviratilag kénytelen volt lemondani játékát, mert bajnoki mérkőzést sorsoltak ki részére. Így a kékfehérek több mint valószínű mérkőzés nélkül pihenik át a vasárnapot.

**FERENC JÓZSEF  
KESERŰVIZ**

## Minden mulatság és előadás rendezőjének ezentul két kérvényt kell írnia

A magyar jogszabályok értelmében nyilvános ünnepélyek, előadások és mulatságok engedélyéhez két kérvényre illetve engedélyre van szükség. Mégpedig egy a várostól, hogy a terem használható és minden szempontból megfelelő, egy pedig a rendőrségtől, ami a tulajdonképeni megtartásra, rendezésre, illetve játszásra ad engedélyező beleegyezést.

Az átmeneti időben az előbbtől a szalontai rendőrkapitányság vezetője kénytelen volt tekinteni, ezentul azonban csak olyan esetben adhatja meg az engedélyt, ha a terem használhatósági engedélyét a polgármester előzőleg helybenhagyólag már kiadta.

Érdeke tehát minden rendezőnek, hogy ezt tudomásul vegye és éppen a sikeres rendezés érdekében ehhez tartsa magát.

**Pártolja a jóminőségű  
dívatos és tartós magyar és székely szövettet!**

**Orbán Károly**

Toldi-ucca 6.

## Apróhirdetések

Egy mindenest felvétetik Hitler Adolf-ut 71. szám. 4—0

Eladó a 9-es számú fiaker joggal együtt. Értekezni Wesselényi-utca 59. 3—3

Egy fiu szobafestő tanulónak felvétetik Patócs Testvéreknél. 3—3

Egy fiu tanulónak felvétetik Lovassy kelmefestőnél. 3—4

Hegedűs Lajos terménykereskedőhöz Horthy Miklós-ut 16. prima nyírségi hópehely burgonya érkezett. 2—3

A Csutakos-kertben 1000 □-ól szőlő és veteményes föld ami kertészetre is alkalmas, felesbe vagy bérbe kiadó. Kálvin-utca 4/a. 2—2

Ablak rolettákat Orbán Károly textilkereskedőnél, Toldi-utca 6. vásároljon. 34—0

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat veszek, becserelek Orendi Lajos ékszerész. Hitler Adolf-u. 5. 93—0

Eladó egy 4 HP. fekvőhengeres lassujáratu motor. Mussolini-ut 36. 2—3

Eladó Lehel-utca 16. számú ház, dísnőhizlálásra is alkalmas és 500 négyszögöl szőlő nyaralónak is megfelel. 1—3

Eladó új faragott fenyőgerengák Jókai-utca 51. 1—2

Eladó egy jókarban levő csikóspór. Arany-utca 27. 1—2

Kiadó magánház, urilakás, és külön 1 szoba, konyha, speiz. Ért. Rózsa-utca 4 sz. alatt. 1—2

Eladó kávé- és mákdaráló, boroshordók, kályhák és 10 mázsa fűrészpör. Alkotmány-utca 23. 1—2

Töltésre, vagy padozat alá való száraz téglák és malter-törmelék olcsón elhordható. Oszaczky-cukrászda.

Eladó Kinizsi-ut 2. szám alatti darálómalom. 1—2

Eladó árverés útján, vasárnap 5-én, délután 3 órakor Csobánhidon 5 hold lábón álló tengeri termése és 4 szekér köles-szalma.

Eladó Hétvezér-utca 72 sz. ház. 1—2

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a „Nagyszalontai Az Újság”-ban.

**Olcsó és szép nyomtatványok  
Gaál Sándor könyvnyomdájában készülnek**